

do výše 250.000 Kč zcela přiměřenou. Bezdlůvodnému rekursu nebylo proto lze popřít úspěchu.

Pak postupovalo projednání pozůstalosti již rychlejším tempem a klidně.

Poručník uzavřel se společníkem firmy dohodu, podle níž se společník firmy zavázal, vyplatit zůst. podíl při firmě dědicům hotově proti tomu, když dědici svolí k tomu, aby obchod pod stávající firmou jako kupec-jednotlivec vedl.

Na to teprve sestavena byla hlavní inventura na základě dobrozdání soudních znaleců a opatřených dokladů a vzhledem k tomu, že ve stavu poz. dluhů figurovaly dvě položky a sice věno a protivěno, byla pozůstalost pasivní.

Poručník učinil pak s poz. vdovou dohodu, podle níž poz. vdova převzala veškeré poz. jmění, zavázala se zaplatiti veškeré poz. dluhy, dědické poplatky, projednací útraty a složit pro svoji dceru ihned obnos 25.000 Kč. V tom smyslu vyhotoven byl odevzdací návrh, který byl soudem schválen.

Tím bylo poz. řízení skončeno.

Dr. Karel Lepšík:

K výkladu § 102 směnečného zákona.

V komentáři k československému zákonu směnečnému (vydání Kompasů na str. 386.) projevil autor zákona prof. Dr. Rouček názor, že není potřeba formy notářského spisu ku písemnému zmocnění, které udílí k podpisu směnky osoba slepá, osoba hluchá, neznalá čtení, nebo osoba nemá neznalá psaní, takže mohou tyto osoby k podpisu směnky zmocnit osobu jinou soukromou listinou s pouhým neověřeným podpisem nebo s ověřeným znamením ruky. Výklad ten je jistě velmi povážlivý, protože činí ilusorním předpis § 101 odst. 2. Uvedené osoby nebudou vyhledávati formy notářského spisu vyžadované k závaznosti směnečných jich prohlášení, mohou-li ji obejít soukromou plnou mocí.

Než ani při striktním výkladu litery zákona nelze názoru tomu přisvědčiti. Zákon č. 76/1871 v § 1 lit. e) nařizuje pod neplatností formy notářského spisu pro všechny listiny o právních jednáních, inter vivos, která činí osoby výše uvedené. Zákon směnečný jest sice lex posterior a v § 102 odst. 2. praví pouze, že zmocnění k podpisu směnky musí býti dáno písemně s podpisem zmocnitele nebo s ověřeným znamením ruky, avšak tento všeobecný předpis, který se o osobách slepých atd. nezmiňuje, nemůže derogovati dřívějšímu zákonu speciálnímu, který předepsal zvláštní formu jen pro určité osoby. Zmocnění k podpisu směnky ovšem není směnečným aktem a neplatí pro ně ustanovení § 101 odst. 2. směneč. zákona, nýbrž sluší je posuzovati podle občansko-právních předpisů o smlouvě zmocňovací, ale neustanovuje-li směnečný zákon při směnečném zmocnění pro ten případ ničeho, pak nelze dovozovati, že chtěl zrušiti dosud platný výjimečný předpis formy pro určité osoby. Opak nelze vyvoditi ani z toho, že v posledním odstavci § 102 zachovány jsou výslovně v platnosti dosavadní předpisy o znamenání firmy, neboť proto nebude nikdo

tvrditi, že by a contrario byly tím zrušeny všechny ostatní předpisy platné pro zmocňovací smlouvu a její formu.

Ještě závažnějším argumentem jest však ratio legis. Osoby s určitými tělesnými vadami, jež jim brání seznati obsah směnky, mají býti chráněny opatřením zákona zaručujícím souhlas jejich skutečné vůle s projevem. Ochrany té je při převzetí směnečného závazku potřeba naléhavější než při kterémkoliv jiném právním jednání se zřetelem k důsledně v našem zákoně provedenému principu abstraktnosti směnečné obligace. Že ověření podpisu resp. znamení ruky takové záruky nedává, je na bledni, protože ověřující orgán nemá povinnosti ba ani práva zkoumati, zná-li podpisující obsah listiny resp. s ním je srozuměn, nehledě, že ověření je obligatorní podle § 102 jen při znamení ruky a nikoliv při podpisu. Proto nařídil směnečný zákon pro závaznost směnečných prohlášení takovýchto nedostatečných osob formu notářského spisu a nedalo by se srovnati s úmyslem zákonodárce, kdyby při směnečné plné moci této formy nevyžadoval a přímo tak sám ukazoval cestu k obejití kautely pro materiální právo tak cenné. Naopak dlužno míti za to, že zákonodárce v § 102 směneč. zák. o osobách slepých, hluchých, neumějících čísti a němých neumějících psát jen proto se nezmínil, že při nich nucenou formu notářského spisu jako samozřejmou předpokládal na základě zákona pro všechna právní jednání mezi živými takovýchto osob platícího.

Zajímavé je, že sám autor ve dříve vydaném systému československého práva směnečného (vydání Státní tiskárny v Praze) ve čl. 105. uznával, že v tomto případě potřeba je formy notářského spisu podle zák. č. 76 z r. 1871 resp. na Slovensku a v Karpatské Rusi podle zák. čl. VII/1886 a je věru škoda, že v pozdějším komentáři směnečného zákona zevrubněji neodůvodnil, proč názor ten změnil.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

I při žádosti o zápis udělené prokury má rejstříkový soud právo, před zápisem vyžádati si doklad o usnesení správní rady nebo představenstva, jímž udělení prokury bylo právoplatně usneseno.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 15. března 1930 RI 791/29. Krajský obchodní soud v Praze Firm 5272/29.)

Správní rada akciové společnosti udělila prokuru Věře Bové a společnost podala opověď k zápisu této prokury do obchodního rejstříku.

První soud vrátil opověď k doplnění, aby připojeno a vykázano bylo usnesení správní rady.

Soud rekursní stížnosti společnosti nevyhověl.

Také nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu. Odůvodnění: O patrném rozporu souhlasných usnesení se zákonem, který předpokládá, že se soudní opatření přiči výslovnému předpisu zákona aneb zřejmě jeho duchu, nelze v tomto případě mluvit.

Jest sice pravda, že obchodní zákon nikde neukládá rejstříkovému soudu, aby si zjednal jistotu o tom, že udělení prokury se stalo způsobem řádným, t. j. že bylo při jejím udělení postupováno přesně podle předpisů stanov. Než zákon rejstříkovému soudu také nikde nezakazuje přezkoumati správnost skutkového základu opovědi udělené prokury. Že pak rejstříkový soud má právo — a v určitých případech dokonce povinnost — aby se přesvědčil, zda opovězený zá-

pis odpovídá objektivní pravdě, plyne již z úvahy, že obchodní rejstřík jest ovládnán zásadou pravdivosti a to i při zápisech významu pouze deklarativního. Má-li tedy rejstříkový soud pochybnosti o správnosti ohlášené skutečnosti, nemůže mu býti bráněno, aby nekonal potřebná šetření, zejména aby si nevyžádal doklady (§ 2 č. 5 cís. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z.). Bude ovšem vždy otázkou konkrétního případu, jak dalece má rejstříkový soud tohoto práva použití, — pokud mu přezkoumání není uloženo přímo za povinnost — by zbytečnou úzkostlivostí nebyl zápis oddalován.

Pokud dovolací stížnost sledává postup nižších soudů nesprávným, poukazuje k předpisům obchodního zákona o prokře vůbec, pak k předpisům o zřízení prokury při veřejné společnosti (čl. 104 a 118 obch. z.), pokud se týče k ustanovení § 28 zák. o společnostech s ruč. obm., nelze jejímu právnímu názoru přisvědčiti.

Nejde o otázku působnosti prokury v poměru vnitřním neb na venek, nýbrž o to, zda vždy a v každém případě jest prokuru zapsati, i když soud má před zápisem, o němž jest rozhodnutí, pochybnosti o udělení prokury vůbec. A že pochybnosti v souzeném případě rejstříkový soud měl, plyne již z toho, že učinil zápis závislým na předložení opisu protokolu o schůzi představenstva vzhledem k předpisům §§ 22, 26 a 27 stanov, pojednávajících o usnášení se správní rady (představenstva) a platných také pro udělení prokury.

Není důvodu, proč by neměla platiti obecná zásada o zkušebním právu rejstříkového soudu právě při opovědi prokury k zápisu do obchodního rejstříku.

V opovědi se praví, že správní rada udělila prokuru Věře Bové. Žádá-li rejstříkový soud, aby tato okolnost, totiž že správní rada prokuru skutečně udělila, byla doložena, nelze mu vytýkati, že tím zřejmě porušil zákon. Správní rada jako taková mohla uděliti prokuru usnesením, k němuž však mohlo dojiti jen způsobem vyznačeným v stanovách.

Tomu neodporuje ani výklad komentáře Staub Piskova při čl. 234 obch. z. (§ 12 a 16), k němuž dovolací stížnost poukazuje, neboť i tam se předpokládá, že prokuru udělilo představenstvo, tedy zase, že došlo k usnesení představenstva. To pokládá komentář za postačitelé i kdyby snad podle stanov bylo třeba ještě nějakého dalšího opatření na příklad schválení dozorcí radou, anebo kdyby stanovy o zřízení prokury neměly žádného předpisu, neb výslovně jej zakazovaly.

Dovolací stížnost není v § 16 cís. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. odůvodněna a nemohlo jí býti vyhověno. —r.

(Majitel ochranné známky není výlučně oprávněn užívatí známky pro zboží všeho druhu, nýbrž výlučně jeho právo vztahuje se jen na zboží téhož druhu, pro něž byla známka registrována, takže pro zboží jiného druhu může i jiný podnikatel použiti téže známky a pojatí ji dokonce i do znění firmy k bližšímu označení zboží, ovšem jestli v době povolení zápisu firmy žádná jiná již se stejným dodatkem v obchodním rejstříku zapsána není.)

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 5. dubna 1930 RI 900/29. Vrchní soud v Praze R IV 446/29. Krajský soud obchodní v Praze Firm 9616/29.)

Firma »Solo«, spojené akciové sirkárny a lučební továrny navrhla výmaz firmy »Solo«, chemické továrny na pryž a barevné tužky, společnost s ruč. obm. v Praze, vzhledem na ustanovení čl. 20 obch. z., podle něhož nesmí nová firma užíti k označení svému stejného znění firmy jiné.

Oba nižší soudy návrh zamítly.

Nejvyšší soud dovolací stížnosti nevyhověl. Odůvodnění: Jak již nižší soudy dovodily, byla firma »Solo«, chemické továrny na pryž a barevné tužky, společnost s ruč. obm. v Praze, zapsána do obchodního rejstříku již v roce 1920. Nelze tedy tvrditi, že by společnost tato používala firmy ji nepřislušející, a šlo by jen o to, zda firma tato nebyla snad protizákonně utvořena a z toho důvodu společnosti nepřislušela.

Podle § 5 zákona ze 6. března 1906 č. 58 ř. z. musí býti firma vzata z předmětu podniku nebo obsahovati jména všech společníků neb aspoň jednoho z nich s nezbytným dodatkem »společnost s r. o.«. Tomuto požadavku firma úplně vyhovuje, vyznačujíc zejména slovy »chemické továrny na pryž a ba-

revné tužky« předmět podniku velmi výrazně. Dodatek »Solo« jest právě jen dodatkem sloužícím k bližšímu označení závodu ve smyslu čl. 16 obch. z. Nejvyšší soud nevyslovil, že by u společnosti s r. ob. byl takový dodatek přípustný jen tehdy, má-li ten který majitel firmy tento dodatek chráněn jako známku, nýbrž prohlásil jen ochrannou známku za přípustný dodatek. Tak zejména v rozhodnutí č. 2636 sb. n. s., jehož se dovolatelka dovolává. Ani rozhodnutí R II 9/28 nedopadá, neboť tam šlo o změnu dosavadní firmy mimo jiné přibráním dodatku »Alko«, který byl již součástí firmy jiného podnikatele, jenž slovo »Alko« měl chráněno jako známku, při čemž předmět obou podniků byl v podstatě týž. Také v rozhodnutí č. 8265 sb. n. s. se jen zdůrazňuje, že firemním dodatkem může býti také slovní ochranná známka.

Dodatek »Solo« sám o sobě není závadným, poněvadž jest indifferenčním a v době vzniku firmy (roku 1920) nebyl ani šálivým, poněvadž té doby, jak ze spisů patrné, v rejstříku obchodního soudu v Praze žádná firma s dodatkem »Solo« zapsána nebyla. Tehdy stěžovala si do povolení zápisu té firmy akc. společnost »Solo« ve Vídni bez výsledku.

Stěžovatelka předložila vysvědčení ministerstva obchodu z 18. prosince 1929 č. 4113/29, podle něhož firma »Solo« Zündwaren und chemische Fabriken Akt. Ges. ve Vídni má u obchodní a živnostenské komory v Praze zapsanu řadu ochranných známek vykazujících slovo »Solo«, z nichž některé spadají svým původem sice do doby před zápisem firmy »Solo« chemické továrny na pryž a barevné tužky, společnost s ruč. ob. do obchodního rejstříku, ale z nichž žádná nekryje druh zboží vyráběného touto společností, totiž »pryže a barevné tužky«, zejména ani známka č. 24906 zapsaná dne 25. února 1924 (původně ve Vídni dne 9. března 1914) pro gumové, rybí a kožené masti.

Ochranná známka jest zvláštní znak, jímž podnikatel opatřuje svoje zboží za tím účelem, aby se lišilo od zboží téhož druhu, které pochází ze závodů jiných podnikatelů (§ 1 zákona ze dne 6. ledna 1890 č. 19 ř. z.). Majitel zapsané ochranné známky není výlučně oprávněn užívatí známky pro zboží všeho druhu, nýbrž výlučně právo vztahuje se pouze na zboží téhož druhu, pro něž byla známka registrována, takže pro zboží jiného druhu může i jiný podnikatel použiti téže známky (§ 7 odst. 1 zák. z r. 1890).

Nemůže býti proto ani závady, aby chráněného slova bylo použito jako firemního dodatku ve firmě jiného podnikatele, jenž vyrábí a do obchodu přivádí zboží jiného druhu. (Srovn. Staub Pisko, dodatek 2 k čl. 27 obch. z.)

Byla tudíž firma »Solo« chemická továrna na pryž a barevné tužky, společnost s ruč. obm., svého času utvořena po zákonu a nemohou proto stěžovatelé i kdyby bylo zcela nepochybné, že zmíněné již ochranné známky na ně přešly, odpirati společnosti »Solo« chemické továrny na pryž a barevné tužky, společnost s ruč. obm., s hlediska práva firemního, aby nadále používala dosavadní firmy.

Srovnalé usnesení obou nižších soudů nejsou ve zřejmém odporu ani se zákonem ani se spisy, nejsou ani zmatečná ani proto dovolací stížnost v § 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. odůvodněna. —r.

Postoupí-li rodiče svému synu a jeho snoubence svou nemovitost, každému z nich polovici, proti úplatě, pod podmínkou, že ke sňatku skutečně dojde, není tu svatební smlouva, třeba byla v notářském spisu za takovou označena, nýbrž obyčejná smlouva kupní, závislá na splnění podmínky, a proto nelze v případě rozvázání svazku manželského žalovat na zrušení smlouvy té, ani rodiči, kteří nemovitost postoupili, tím méně manželem, jenž není k žalobě takové ani legitimován.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 18. ledna 1930 Ro I. 708/29. Vrchní soud v Praze Co VII. 29/29. Krajský soud Hradec Král. Ck II. a 643/28.)

První soud zamítl žalobu rozvedeného manžela a jeho rodičů podanou proti rozvedené manželce prvzalobce na zrušení svatební a postupní smlouvy, pro tentokrát, jelikož rozvod manželů není ještě právoplatný, neboť proti rozsudku rozvod povolujícinnu jest v běhu dovolání.